

HEPHAISTOS FEGYVEREKET KOVÁCSOL AKHILLESNEK.

(Ilias XVIII. ének, 478—617. v.)

Először természetes pajzsot szerkeszt egybe,
Valamennyi részét munkálja remekbe';
Hármas fonatú a széles karimája,
A szíjat ezüstből illeszti reája.
Ötrétegű a pajzs, műértő szelleme
Sok remek dologgal rakja őket tele.

Kiveri a földet, az eget s a tengert,
A serény napot s a holdat, mikor megtelt;
Csillagokat, mikkel az ég koszorúzott:
Hatalmas Oriont, Kaszást, Flastyúkot,
Meg a Nagymedvét is, melynek másik neve
Az emberek ajkán a Göncölszekere.
Ez egy helyben forog, Oriont vigyázza,
Csak maga nem merül Okeanos-árba.

Két szép, emberlakta várost is tesz rája:
Egyikben menyegző, lakodalom járja.
Viszik a menyasszonyt hazúl fáklya mellett
A városon által: hangos nászdal zengett,
A menetben táncot lártak a legények,
Közöttük fúvolák, citerák zengének;
És az asszonynépség, a kapukban állva,
Vidám menetüket bámulva csodálta.
A piacon sok nép nyüzsgött, mivel épen
Két ember pörölt egy megöltnek ügyében.
Bizonyozott ez, hogy vérdíját megadta,
Ellenben a másik kereken tagadta.
A bírói döntést ez is, az is várja,
Ennek is, annak is van a nép közt pártja.
Híradók csitítják a zajongó népet,
Síma kövön ülnek szent körben a vének;
Kezüikben a harsány híradók pálcája,
Felváltva ítélnék azzal fel-felállva.
Két arany talantom hever ott közöttük:
Azé lesz, ki legjobb döntést mond fölöttük.

Két sereg táboroz másik város körül,
Mindegyik ragyogó fegyverben tündököl.
Az ostromló hadnak kétféle a terve:
Egyik az, hogy dúlják a szép várost szerte;
Más, hogy megosztóznak a városi néppel,
Osztva minden kincset kettejük közt széjjel.

Azok rá nem állnak, lopva lesbe mennek;
 Védeni a várost asszony nép és gyermek
 Áll ki a falakra és vélik a vének,
 Azok elindulnak, előttük vezérnek
 Halad Ares isten és Pallas Athéne,
 Formálva aranyból, arany öltönyébe'.
 Szép-nagyok, s díszében remek fegyverűeknek
 Az apróbb nép között istenül kitéűnek.
 Mikor a célba vett leshelyre elértek,
 Közelébe a nyáj itató-vizének,
 Ragyogó fegyverben lesbe telepedtek,
 Távolabb két kémük kémkedett ezeknek
 S várt a kaszálábú marhákra, juhnyájra.
 Az elő is termett, két pásztor nyomába'
 Fújta furulyáját, cselet nem szimatolva,
 Amazok a lesből rajtuk ütnek nyomba',
 Elcsípik a csordát, ezüst juhok nyáját,
 Egyben a két pásztort kard élire hányják.
 Ahogy az ostromlók, táborterem ülvé,
 Meghallják a lármát a nyájnak körülvé,
 Sebes fogatokra szaporán felkapnak
 S partjára is érnek hamar a folyamnak.
 Csatarendben ottan kelnek nagy csatára,
 Érces kelevézüik' egymásra dobálva.
 Tombol ott Zúrzavar, Viszály, Halál réme,
 Kité friss sebbel ragad el magával élve,
 Kité sebesüléttel', kité lábánál fogva
 Holtán vonszol át a tömegem robogva.
 Vér festé bíborra vállán a ruháját.
 Mint élő halandók egymást ölik-vágják,
 S egymásnak a holtját magukhoz húzgállják.
 Porhanyó ugart is, kövér földet képez,
 Amelyen a szántó három szántást végez.
 Igavonó barmát le s föl, körbe' rajta
 Szántóvetők népe egymásután hajtja.
 Ha egy-egy elért a szántóföld szélére,
 S fordulni akart, egy ember odalépve
 Egy pohár mézizű bort nyújtott feléje.
 Mások a barázdába hosszába' fordúlva
 Az ugar szélére igyekeztek újra.
 Az, mint a friss szántás, színarany volt noha,
 Feketélt mögöttük, valóban kész csoda!

Királyi vetést is alakít ki rajta,
Éles pengéjével sok sarlós aratja,
Itt sűrűn hull földre a kalásznak rendje,
Kéveköttők ott már zsuppolják is egybe,
Hárman neki állva, Mögöttük gyermekek
Ölükbe' szünetlen' markokat gyűjtének
S oda adogatják. A király közében
Pálcásan áll, szóttlan' örvendve szívében.
Tort készítnék messzebb, cser alatt a szolgák,
Egy nagy tulkot ölte, épen most tagollák.
Fehér árpalisztet habargat sok asszony,
Hogy az aratóknak ebédet adhasson.

Arany szőlőskertet képez aztán rajta,
Feketéllő fürttel végig telerakva.
Minden szőlőtőnek ezüst a karója,
Üvegrománc árok van kétfelől vonya.
Őn sövényvel vette körül az egészet;
Hosszába a kertnek csupán egy ösvényt tett,
Útjául a szedők jártának-keltének.
Az édes gyümölcsöt kosarakban hordja
Ifjú lányok, virgonc legények csoportja.
Hangos citeráján köztük egy fiúcska
Kedves dalt pengetett, Linos-nótát fújva
Kellemetes hangon; táncolva-ujjongva
A többi ütemre a dobogót ropta.

Tett egyenes szarvú csordát is reája,
Tehénnyáját ónból, aranyból formálva.
Az udvarból bölgve megy a legelőre
Folyópartra, lenge nádas közelébe.
A csordát aranyból négy pásztor követte
S kilenc gyors komondor, loholva mellette.
Két szörnyű oroszlán tör rá most a nyájra,
Rávetve magát a bömbölő bikára,
Nagyokat sikongat, míg vonszolják azok;
Utánuk erednek pásztorok, kuvaszok.
Míg a két fenevad a bikát szétmarja,
Johait felfalja, sötét vérét nyalja:
Addig a négy csordás, biztatva hiába,
Uszítja kutyáit a vadak nyomába.
Harapnák azok, de csak eloldalogtak
És meg-meghátrálva, közelbül ugattak.

A hírneves mester legelőt is rárak,
Szép nagy legelőjét ezüstös luhnyájnak,
Aklokot, karámot, földött kalyibákat.

Kartáncot is képez a hírneves mester,
Annak a hú mássát, melyet hajdan egyszer
Daidalos teremtett a knossosi térre
Fürtös Ariadne gyönyörűségére.
Ott lüju legények s jószágszerző lányok
Csuklón fogva egymást, szép táncukat járják.
A lányokra finom lenköntös borúla,
Olajfényű szőttes ümög a fiúkra.
A leányok fején szép párta, ezek meg
Ezüstszijon arany kardokat viseltek.
Fürge, könnyű lábbal mind körbe' szökelltek,
Mint ha a fazekas ül korongja mellett,
Amely beleillik épen a kezébe',
És hogy jól forog-e, próbát teszen véle.
Majd pedig soronként lejtének egymásnak,
Van sok bámulója a gyönyörű táncnak.
Egy isteni dalnok volt közöttük szinte
És énekelt nekik, húrjait pendítve.
Közepén a körnek a lantnak hangjára
Két bohóc a kettőst bohókásan járja.

Árját Okeanos hatalmas vizének
Tette az erős pajzs szélére szegélynek.

A nagy, erős pajzsot hogy elkészítette,
Kiverte a vértjét tűznél fényesebbre.
Arany sisakforgót illeszt ormójára,
Lábvértjét hajlékony ónból kiformálja.

Híres, erős mester mindent elkészítve
Fogta és Akhilles anyjához elvitte.
Sólyomként szállt az le havas Olymposról,
A ragyogó fegyvert hozva Hephaistostól.